

7.10.2024

Sisäministeriö
lausuntopalvelu.fi

Viite: lausuntopyyntö VN/12842/2024

Lausunto paloturvallisuuslaitteita koskevista sisäministeriön asetuksista

Suomen Palopäälystöliitto – Finlands Brandbefälsförbund ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Yleiset huomiot

Palopäälystöliitto näkee sääntelyn keventämisen lähtökohtaisesti hyvänä, mutta haluaa esittää huolensa liiallisen tulkinnanvaran haasteista niin viranomaisille kuin asiakkaillekin. Miten varmistetaan, että tulkinnot eri hyvinvointialueilla ovat riittävän yhteneviä, eivätkä aseta rakennuksien omistajia eriarvoiseen asemaan?

Sisäministeriön asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

- On hyvä, että paloilmoittimen toiminnalliset vaatimukset on selkeästi listattu 2 §.

- Hyvä, että asetuksen perustelumuistiossa on tunnistettu paloilmoittimen suunnittelu- asetus ja toteutus ST-ohjeiston mukaisesti.

5 §:ssä todetaan, että laitteiston osat on suojattava vahingossa tapahtuvalta vahingoittamiselta tai ilkeälyisesti tehdyltä vahingoittamiselta. Pykälässä todetaan, että laitteiston käyttäjien oletettu käyttäytyminen on otettava huomioon. Suojaamisen osalta otetaan kuitenkin kantaa vain vahingossa tai tahallaan tehtyyn vahingoittamiseen. Tämä määrittely jättää tulkinnanvaraiseksi sen, voidaanko laitteen perusmäärittelyyn tehdä kevennyksiä esimerkiksi tilanteissa, joissa ei ole kyse vahingonteosta. Esimerkki tällaisesta voisi olla muistisairaiden asumispalvelussa tarve poistaa paloilmoitinpainikkeet asukkaiden käytössä olevista tiloista. Mahdollisuus riskiperusteiseen keventämiseen erheiden ennaltaehkäisyksi tulisi yleisellä tasolla tuoda selkeämmin ilmi.

Laissa eräistä paloturvallisuuslaitteista 191/2024 6 § todetaan, että selvitys laitteiston perusmäärittelystä on toimitettava tiedoksi pelastusviranomaiselle. Tämä on ehkä terminologinen huomio, mutta olisiko esim. asetukseen (§7) tai sen perustelumuistioon mahdollista lisätä huomio tästä tiedoksi saattamisesta ja korostaa, että selvityksen tarkoituksena on mahdollistaa pelastusviranomaisen ohjaus ja neuvonta.

7 § todetaan, että selvityksessä tulee olla tieto siitä, onko laitteiston paloilmoitukset tarkoitus liittää hätäkeskukseen vai muuhun jatkuvasti valvottuun paikkaan.

”Muu jatkuvasti valvottu paikka” jää nyt epäselväksi. Voitaisiinko asetuksessa tai sen perustelumuistiossa viitata esimerkiksi EN50518-standardiin hälytyskeskuksesta? Asia on kyllä nostettu esiin Paloilmoittimen suunnittelu, asennus ja ylläpito ST-ohjeistuksessa. Monissa tapauksissa on ollut tulkintaeroja siinä, onko esim. teollisuusalueen porttivalvomo hyväksyttävä paikka paloilmoitinhälytysten vastaanottamiseen.

Selvityksiä laitteiden perusmäärittelyistä tehdään nykyään hyvin kirjavilla osamistaustoilla, jolloin myös lopputulokset ovat vaihtelevia. 7 §:ssä tulisi määritellä vaatimukset laitteiston perusmäärittelyn selvityksen antajalle. Vaatimukset olisi hyvä olla samat, kuin paloilmoitinlaitteiston suunnittelijalla.

On erittäin hyvä, että 9 §:ssä edellytetään määrittämään toimenpiteet tarvittavien tilapäisten turvallisuusjärjestelyjen järjestämiseksi niissä tilanteissa, kun laitteisto on osittain tai kokonaan toimintakyvytön.

Sisäministeriön asetus käsisammuttimista

Viittaaminen standardiin SFS-EN 3-7 vastaa kumoutuvaa asetusta, eikä muuttaisi nykytilaa.

On myönteinen uudistus, että asetuksella sallitaan eri väriset sammuttimet kotitalouskäyttöön. Tämän olisi mahdollisesti voinut sallia myös muihin kohteisiin ja käyttötarkoituksiin.

Sisäministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

6 § mainitaan, että poistumisreittien merkitsemistä ei voida toteuttaa pelkästään jälkivalaisevilla poistumisopasteilla. Kuitenkaan poistumisopasteen määritelmässä (2 §) ei mainita valosta tai valaistuksesta, vaan annetun kilven määritelmän voidaan katsoa täytyvän myös jälkivalaisevalla opasteella. 3 § mainitaan, että poistumisopasteiden näkyvyys on varmistettava riittävällä valaistuksella ja 5 § että poistumisopasteiden on oltava aina valaistuja. Eli 3 ja 5 § on mahdollista tulkita niin, että opastus voidaan toteuttaa myös jälkivalaisevilla opasteilla, kunhan niiden yhteydessä on riittävä valaistus. Pykälä 6 on ongelmallinen myös yleisötapahtumien näkökulmasta. Vaikka asetus koskeekin uudis- ja korjausrakentamista, tullaan sitä todennäköisesti soveltamaan myös esimerkiksi tilanteissa, joissa tapahtuma järjestetään alle 300 m² sähköttömässä rakennuksessa, joka ei ole kokoontumistila (esimerkiksi vanha lato), eikä käyttötavanmuutosta tehdä. Olisiko 6 § parempi muotoilla ”Poistumisreittien merkitsemistä ei voi kuitenkaan toteuttaa rakennuksessa pysyvästi pelkästään jälkivalaisevilla poistumisopasteilla. Mikäli jälkivalaisevia opasteita käytetään pelastusviranomaisen ohjeistusta noudattaen esimerkiksi yleisötilaisuuksissa, tulee huolehtia niiden riittävästä valaistuksesta.”

Sisäministeriön asetus palovaroittimista

Asetusluonnoksen 1 §, jossa säädetään palovaroittiminen määrästä asunnossa, tulee ottaa uudelleen käsittelyyn. Ehdotetussa muodossa se on selkeä heikennys nykyisin voimassa olevaan säädökseen, jossa asia määritellään laajemmin. Tutkimustietoon perustuen palovaroittimia tulisi sijoittaa asuntoihin huomattavasti esitettyä enemmän. Esimerkiksi Alankomaissa suositellaan, että palovaroittimia tulisi laittaa jokaiseen asuinhuoneeseen, jotta varoitus palosta saataisiin

mahdollisimman aikaisin. Alankomaiden yleisen turvallisuuden instituutin (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) tutkimusten mukaan nykyaikaisissa asuntopa-loissa muodostuu asuntoon jo muutamissa minuuteissa tappava savupitoisuus, joten poistuminen tilasta tulee tehdä erittäin nopeasti. (<https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/02/20150116-ba-ul-fsp-it-depends-descriptive-research-into-fire-growth-and-the-chances-of-survival.pdf>) Tämänkin takia pykälä tulee arvioida uudelleen.

2 § määrittelyssä tulisi tarkentaa, että tarkoitetaanko neliömetrimäärällä koko pinta-alaa, sisältäen majoitustilat, vai pelkästään yleisten tilojen pinta-alaa.

Yhteistyöterveisin

Suomen Palopäälystöliitto – Finlands Brandbefälsförbund ry

Veli-Pekka Ihamäki

Veli-Pekka Ihamäki
liittohallituksen puheenjohtaja

Ari Keijonen

Ari Keijonen
toiminnanjohtaja

